

"Losy osób wysiedlonych i wywiezionych z sołectw Gminy Lisków w czasie II wojny światowej" - prelekcja Stefana Ferenc

17 maja 2025 r. w Regionalnej Izbie Pamięci Gminy Lisków w ramach Nocy Muzeów odbyła się druga z 4 zaplanowanych prelekcji Pana Stefana Ferenc pt.: "Losy osób wysiedlonych i wywiezionych z sołectw Gminy Lisków w czasie II wojny światowej".

Organizatorami spotkania byli: Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec, Zastępca Wójta Gminy Lisków Katarzyna Włodarczyk, Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie oraz Stowarzyszenie Regionalna Grupa Historyczna Schondorf. Wydarzenie zorganizowane zostało w ramach ustanowionego przez Radę Powiatu Kaliskiego Roku pamięci Bohaterów II wojny światowej.

Spotkanie rozpoczęła Elżbieta Aleksander Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie, która powitała wszystkich przybyłych gości oraz zaprosiła do wysłuchania prelekcji. Wśród gości byli: Przewodniczący Rady Gminy Lisków Pan Józef Miklas, radny i sołtys Pan Tadeusz Maciejewski, dyrektor Gminnej Biblioteki w Liskowie Pani Danuta Przybylska, kierownik SPZOZ GOZ w Liskowie Pan Przemysław Kawala, prezes Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Liskowie Pani Barbara Klimczak, prezes Stowarzyszenia Regionalnej Grupy Historycznej Schondorf Pan Arkadiusz Stefaniak oraz mieszkańcy gminy i powiatu kaliskiego. Gośćmi specjalnymi prelekcji byli: Pan Karol Kosiński wraz z rodziną, wnuk śp. Karola Kosińskiego, który w latach 1932 – 1939 był lekarzem w Liskowie i który w maju 1940 roku został zamordowany w Katyniu, obecny był również były wiceprezydent Kalisza Pan Bernard Popp z małżonką Stefanią powiązany z rodziną Kosińskich. W spotkaniu uczestniczył również Pan Marek Pingot i Pani Bożena Pingot rodzina pilota, który 06.09.1939 roku zginął w płonącym samolocie.

Na podstawie swojej książki pn. "Dzieje Gminy Lisków 1939 -1945" jej autor, Stefan Ferenc opowiadał o losach osób wysiedlonych i wywiezionych z sołectw Gminy Lisków w czasie II wojny światowej oraz zabitych, zamordowanych i zaginionych. W spotkaniu udział wzięli również Pan Karol Matczak pasjonat historii, członek Grupy Rekonstrukcji Historycznej 25 Dywizji Piechoty z Cekowa, który opowiedział o swojej wizycie z grupą rekonstrukcyjną w obozach zagłady w Niemczech i Austrii. Informacje o losach osób wysiedlonych z naszej gminy i zamordowanych w nazistowskich obozach zagłady uzupełniła obecna na spotkaniu Pani Dominika Pawlikowska, autorka wielu publikacji historycznych. Pani Dominika zaproponowała uczestnikom spotkania pomoc w poszukiwaniu zamordowanych w obozach koncentracyjnych mieszkańców gminy Lisków dając za przykład losy swojej rodziny.

Wielu ciekawych informacji o dziewięciorgo osobowej rodzinie pilota Mariana Romana Pingota przedstawił prowadzący spotkanie Pan Stefan Ferenc. W trakcie spotkania prelegent poprosił obecnego Pana Marka Pingota o historię związanej z powstaniem nowej płyty nagrobnej na grobie porucznika Mariana Romana Pingota. Dla uczczenia pamięci młodego pilota od 2024 roku liskowska 41 Drużyna Harcerska Lisie Szeregi nosi nazwę im. Mariana Romana Pingota.

Kolejnym tematem związanym z II wojną światową były losy mieszkańców zamordowanych w obozach na terenie Rosji Sowieckiej. Wśród zamordowanych byli policjanci z Liskowa Miśko Stanisław i Koźba Wacław oraz lekarz Karol Kosiński.

Po wielu latach z ust naszego gościa, wnuka lekarza Karola Kosińskiego, usłyszeliśmy ciekawą historię dzieci z wielodzietnej rodziny Kosińskich (dziewięcioro z trzynastu przeżyło). Opowiedział nam losy dziadka, ojca i jego rodzeństwa. Po zakończeniu sobotniego spotkania rodzina Kosińskich odwiedziła cmentarz parafialny, na którym znajdują się groby żony lekarza Karola Kosińskiego, jego matki, syna Tadeusza i symboliczny grób lekarza na którym widnieje fotografia i napis: W maju 1989 r. na prośbę dzieci Karola Kosińskiego na płycie nagrobnej rodziny Kosińskich został umieszczony napis:

„Zginął za Polskę. Część Jego Pamięci, hołd składają dzieci: Karol, Tadeusz, Maria, Janina, Leon, Zofia, Dionizy, Krystyna, Stanisław”

W uznaniu zasług społecznych i zawodowych dla dobra mieszkańców Liskowa władze gminne w roku 1988 nadały jednej z ulic Liskowa nazwę Karola Kosińskiego, a w roku 2010 posadzono dąb pamięci przy budynku byłego gimnazjum w ramach programu „Katyn ocalić od zapomnienia”.

Po zakończeniu prelekcji zaproszono wszystkich do zwiedzania sal wystawowych Regionalnej Izby Pamięci Gminy Lisków.

W dalszych planach Gmina Lisków ma organizację kolejnych prelekcji z udziałem Pana Ferenc, a także ufundowanie tablic upamiętniających wszystkich poległych i walczących podczas II wojny światowej związanych z Gminą Lisków.

Tematyka kolejnych prelekcji pana Stefana Ferenca:

- 05.09.2025 r. – „ Losy instytucji świeckich w Gminie Lisków podczas II wojny światowej”
- 11.11.2025 r. – „ Losy obiektów sakralnych w Gminie Lisków podczas II wojny światowej (duchowieństwo, siostry zakonne).

Info/fot. Gmina Lisków/ Elżbieta Aleksander